

Vest-Finnmark Rådet

Fjellveien 6

Postboks 43

9593 BREIVIKBOTN

+47 908 52916

bente.olsen.husby@hammerfest.kommune.no

Fiskeri- og næringsdepartementet
v/fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Høringsuttalelsen er lastet opp på www.regjeringen.no

Hasvik, 6. oktober 2022

Høringsuttalelse – Sentrale tema i ny kvotemelding

Vest-Finnmark Rådet er en allianse mellom de 7 kommunene Alta, Hammerfest, Hasvik, Loppa, Måsøy, Nordkapp og Porsanger. Samlet har regionen en befolkning på ca. 42.000 innbyggere, noe som utgjør 55 % av det totale folketallet i Finnmark. Medlemskommunene har sterkt fokus på samfunns- og næringsutvikling, og rådet har derfor valgt å innta rollen som en aktiv medspiller i utviklingen av regionen og Nord-Norge som landsdel.

Fiskeri- og næringsdepartementet (NFD) v/fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran sendte 6. juli 2022 ut fire høringsnotater i forbindelse med høringen på sentrale tema i ny kvotemelding, med høringsfrist 7. oktober 2022;

- Rammebetingelser for den minste kystflåten (Høringsnotat 1)
- Gruppeinndelingen i kystflåten og relevante størrelsesbegrensninger (Høringsnotat 2)
- Fordeling av strukturgevinst fra utløpt tidsbegrensning i strukturkvoteordningen (Høringsnotat 3)
- Kvotefordeling for nordøstatlantisk torsk og norsk vårgytende sild (Høringsnotat 4)

Vest-Finnmark Rådet har den 6. oktober 2022, i sak 38/22, vedtatt en høringsuttalelse i sakens anledning. Vi gjør oppmerksom på at Vesterålen regionråd (medlemskommuner er Andøy, Bø, Hadsel, Lødingen, Sortland og Øksnes), også har valgt å støtte denne uttalelsen:

Høringsuttalelse - Sentrale tema i ny kvotemelding

1. Innledende kommentarer

Vi vil starte med å bemerke at Vest-Finnmark Rådet over flere år har hatt et fokus på aktiv påvirkning og deltakelse i utformingen av den nasjonale fiskeripolitikken. I bunnen for vårt engasjement ligger ønsket om størst mulig måloppnåelse knyttet opp mot formålsparagrafen og stadfestelse av retten til å nyttiggjøre seg de marine ressursene, slik dette fremgår av Havressursloven (Lov om forvaltning av viltlevande marine ressursar);

«§ 1. Formål

Formålet med lova er å sikre ei berekraftig og samfunnsøkonomisk lønsam forvaltning av dei viltlevande marine ressursane og det tilhøyrande genetiske materialet og å medverke til å sikre sysselsetjing og busetjing i kystsamfunna.

§ 2. Retten til ressursane

Dei viltlevande marine ressursane ligg til fellesskapet i Noreg.»

Alle fremtidige forslag til endringer i lover og forskrifter tilknyttet fiskeri- og sjømatnæringen bør etter Vest-Finnmark Rådets vurdering «syretestes» opp mot §1 og §2 i Havressursloven.

Dette bør være en selvfølge etter konklusjonene i Riksrevisjonens undersøkelse av måloppnåelser som følge av tidligere og nåværende vedtatte reguleringer i kvotepolitikken (Riksrevisjonens rapport 3:6 (2019-2020) Undersøkelse av kvotesystemet i kyst og havfisket).

Vest-Finnmark Rådet mener også at det bør være en selvfølge at kystkommunene tas med som aktiv høyringspart i fremtidige høyringsrunder. For å oppnå de ønskede effektene av de forslag som fremkommer av de 4 høyringsnotatene i arbeidet med ny kvotemelding, er det en forutsetning at det etableres et nært samarbeid mellom næringsaktørene, de nasjonale forvaltningsorganene og kystkommunene der aktiviteten og verdiskapingen skal finne sted.

Det er derfor nødvendig at også kystkommunene involveres i drøftinger og ulike prosesser tidligst mulig, slik at kommunene kan komme med tydelige signaler og forventninger som må og bør hensyntas. Det er kystkommunene som blant annet har ansvaret for tilrettelegging av næringsarealer, kommunale veier, vann, avløp, infrastruktur for nye energikilder og havneforhold, noe som er grunnleggende for å kunne oppnå den ønskede grønne omstillingen og økte verdiskapingen i flåteleddet og sjømatindustrien på land. Vi anmoder derfor sterkt om at også kystkommunene involveres mer aktivt i utarbeidelsen av den nye kvotemeldingen som skal legges frem for stortinget.

Fiskeripolitikken i Norge har i stor grad hatt fokus på reguleringer innen flåteleddet, og det har i all hovedsak vært utøvet en flåtepolitikk i stedet for en sjømatpolitikk. For å kunne øke bearbeidingen i Norge, er det som rapporten «Grønn verdiskaping og økt bearbeiding i sjømatindustrien» illustrerer, et sterkt behov for å gi fiskeripolitikken et industrielt innhold. Dagens fiskeripolitikk legger ikke i tilstrekkelig grad til rette for økt bearbeiding og grønn verdiskaping.

Det nye kvotesystemet må rigges for en tid hvor man i større grad tenker kvalitet fremfor kvantitet. En optimal utnyttelse av ressursene i henhold til kvalitet, verdi og miljø må derfor sikres i et fremtidig kvotesystem. Det må skapes større verdier av hver kilo fisk, og en større andel av fiskeressursene må i denne sammenheng landes på en måte som muliggjør lønnsom bearbeiding i Norge.

Som sjømatnasjon skal vi etterstrebe den beste råstoffkvalitet, med fangstmetoder og driftsmønster som bidrar til lave klimautslipp. Dette er faktorer som må få økt betydning i utarbeidelsen av nytt kvotesystem.

I denne høringen om sentrale tema om innhold i en ny kvotemelding savner Vest-Finnmark Rådet en grundigere vurdering av mulige effekter for økt bearbeiding på land for de ulike forslagene/modellene som er presentert i de fire høringsnotatene, sett opp mot de foreslåtte tiltakene i rapporten fra «Bearbeidelsesutvalget».

2. Uttalelser tilknyttet de fire høringsnotatene:

2.1 Rammebetingelser for den minste kystflåten (Høringsnotat 1)

Under behandlingen av Meld. St. 32 (2018-2019) Et kvotesystem for økt verdiskaping, i 2019-2020, besluttet Stortinget at fartøy over 11 meter faktisk lengde skal få tilgang til strukturkvoteordningen fra 2024, at fartøy under 11 meter faktisk lengde ikke skal få tilgang til strukturkvoteordningen, samt at samfiske med seg selv i torskefiskeriene avvikles innen 2026. Med dette som bakteppe drøfter høringsnotatet fire modeller for samfiske og strukturering for fartøy under 11 meter i høringsnotatet:

1. Strukturkvoteordning (Ordinær strukturkvoteordning)
2. Sammenslåingsordning (ID-kvoteordning)
3. Begrenset sammenslåingsordning (forbeholdt eksisterende samfiskelag)
4. Samfiskeordning (Videreføring av dagens ordning)

Den overordnede målsettingen for flåtegruppen under 11 meter må være at det tilbys rammevilkår som legger til rette for attraktive og framtidsrettede arbeidsplasser og en flåte som er i stand til å ta del i det grønne skiftet. Denne flåten er også en særskilt viktig rekrutteringsarena for unge fiskere.

At kystflåten for fremtiden skal forbli lokal og fiskereid er det viktigste premisset for kystflåtens unike rolle og betydning i kystsamfunnene, hvor nærhetsprinsippet sikrer at de som bor nært ressursen skal ha rett til å høste av den. Det er dette formålsparagrafene i Havressursloven og Deltakerloven er tuftet på. Prinsippene må derfor styrkes - og ikke lempes på, i overgang til nytt kvotesystem.

For å kunne sikre helårlig og lønnsom drift er industrien avhengig av en stabil råstofftilgang. Det er derfor viktig at den minste fiskeflåten også fisker sine tildelte kvoter av andre arter enn torsk og kongekrabbe.

I Hurdalsplattformen av 14. oktober 2021, står det at flåten under 11 meter skal ha gode rammevilkår, som gir lønnsom utvikling, forutsigbarhet, fornying og gode inntektsmuligheter også for mannskap på to. Det legges med andre ord stor vekt på at den minste flåten skal ha gode rammebetingelser, men uten å nevne samfiskeordningen. Det har vært en jevn og vedvarende økning i bruk av samfiske som driftsform.

Siden 2014 er antall samfiskelag mer enn doblet og ca. 70 pst. av alle samfiskelagene i årene 2018-2021 består av fartøy som har samme eier. Gjennomgangen av samfiskeordningen viser 5 av 10 fartøy (54 pst.) under 11 meter hjemmelslengde deltok i et samfiskelag, og 3 av 10 fartøy (36 pst.) deltar i et samfiskelag med samme eier. Samfiskelag med samme eier har høyere fangstintensitet og fangst, og utnytter i større grad sei og hyse. Selv om en ikke har tall som underbygger dette, er det grunn til å anta at ordningen har bidratt til økt lønnsomhet blant de som bruker ordningen aktivt. På den annen side har samfiskelag med samme eier også høyere andel fartøy uten aktivitet enn fartøy med forskjellige eiere. I samfiskelag med samme eiere har 86 pst. av de passive fartøyene ikke levert fangst det siste året. Gjennomgangen viser at passive fartøy med samme eier er mindre, eldre og har lavere motorkraft enn passive fartøy med ulike eiere. Det er nærliggende å kalle effekten av ordningen som en form for strukturordning for sjarkflåten.

Vest-Finnmark Rådet har i en tidligere fellesuttalelse, sammen med daværende Finnmark fylkeskommune, Troms fylkeskommune, Nordland fylkeskommune, Øst-Finnmarkrådet og Tromsø-området regionråd, datert 9. januar 2019 (se vedlegg 6), pekt på følgende;

- Vi ønsker å beholde en differensiert flåtestruktur
- Vi ønsker ikke at det åpnes for strukturering av kystflåten under 11 meter
- Finnmarksmodellen må bestå, og lengdegrensen på 21 meter beholdes
- Det nye kvotesystemet må bidra til økt grad av nasjonal videreføring av sjømat på kysten
- Vi ønsker ikke at dagens adgang til å flytte kvoter mellom lengdegruppene videreføres, da dette viser seg å utfordre målsettingen om en differensiert flåte
- Når tidsbegrensede kvoter går ut, må disse tilbakeføres til gruppene. Det bes utredet betydningen av at fartøy i dag kan ha annen faktisk lengde, enn det hjemmelsgrunnlaget opprinnelig tilsier
- Ferskfiskordninga bør videreføres, og må sikres regulert slik at den bidrar til økt verdiskaping og helårs aktivitet i hele landsdelen

Vest-Finnmark Rådet har følgende uttalelse tilknyttet høringsnotat 1:

- 1. Med bakgrunn i tidligere uttalelser, samt drøftingene i høringsnotatet, ønsker Vest-Finnmark Rådet at man primært viderefører en samfiskeordning etter den opprinnelige modellen (i høringen kalt skipperfiske). Denne betegnelsen brukes om fartøyeiere som samarbeider med andre fartøyeiere om å ta tildelt kvote, først med det ene fartøyet og deretter med det andre. Dette bidrar til tilpasningsmuligheter og økt sikkerhet på sjøen.**
- 2. Dersom en slik samfiskeordning (skipperfiske) ikke kan videreføres alene, mener vi at det er modell 2: Sammenslåingsordning (ID-kvoteordning) som vil tjene kysten best. Kvotebøker bør være lavt, maksimalt to kvoter for hvert fartøy. Det bør likevel være mulig å videreføre skipperfiske for fartøy under 11 meter.**

For kystsamfunnene er det viktig med stabilitet og forutsigbarhet i reguleringene av fiskeriet. Dersom for mange fartøyer tas ut av fisket kan industrien miste råstoff som følge av at fangsttinningsraten på andre arter enn torsk og kongekrabbe går ned som følge av at det er færre fartøy i fiske, og at de gjenværende fartøyene har mindre tid til å fiske andre arter.

ID-kvoteordningen har et moderat kvotetak, har ikke avkortning, er tidsbegrenset og kan reverseres. Vi anser derfor denne ordningen til å være det beste alternativet for å gi flåtegruppen under 11 meter tilgang på virkemidler for å tilpasse sitt driftsgrunnlag dersom samfiskeordningen avvikes.

For å benytte ID-kvoteordning må det stilles krav om at det skal være minst to fiskere om bord når fartøyet er i drift, og det må stilles krav om aktivitet utover torskefiskeriene, enten i tid eller volum. Disse tiltakene vil føre til at den minste flåten fortsatt blir en oppnåelig rekrutteringsarena, og som bidrar til økt sysselsetting både på sjø og land i kystsamfunnene.

Ved samfiske mellom fartøy med forskjellige eiere må begge eiere stå om bord i det aktive fartøy under fisket, og unntaket fra Covid-perioden må oppheves.

Pkt. 2 i vår uttalelse er i stor grad i samsvar med hele eller store deler av uttalelsene fra Fiskarlaget Nord, Norges Kystfiskarlag, Sjømat Norge og Troms og Finnmark fylkeskommune på høringsnotat 1.

2.2 Gruppeinndelingen i kystflåten og relevante størrelsesbegrensninger (Høringsnotat 2)

Vest-Finnmark Rådet har følgende uttalelse tilknyttet høringsnotat 2:

- 1. For å unngå en glidning mot stadig større fartøy som henter sitt driftsgrunnlag fra «små fartøy», er det foreslått å etablere vanntette skott mellom gruppene i kystflåten ved at gruppeinndelingen endres fra hjemmelslengde til faktisk lengde.*

Stabilitet og forutsigbarhet for fiskeflåten fordrer at det er aksept og forståelse for rammer som settes. Kvotesystemet og den utvikling det legger til rette for må ha legitimitet.

Framtidsrettede størrelsesparameter for gruppeinndeling i kystfiskeflåten må sikre bredde og mangfold. Samtidig må flåten kunne ta del i naturlig modernisering og utvikling, herunder ivareta sikkerhetshensyn og imøtekomme miljøkrav.

Det finnes flere relevante parameter for å regulere størrelsen på kystfiskeflåten; Meter er lett og kontrollere og åpenbart størrelsesbegrensende. Vest-Finnmark Rådet mener meter er egnet som parameter for å størrelsesbegrense flåten.

Dersom det er et problem at fartøy bygges for brede eller høye, fremstår det hensiktsmessig å vurdere begrensinger knyttet til dette heller enn å la fartøy bygges lengre. Erfaringsmessig bygges fartøy størrelsesmessig opp mot de grenser som settes.

Vest-Finnmark Rådet er skeptiske til å skulle erstatte lengdebegrensning med begrensning på lasteromsvolum alene. Erfaringen fra den største kystgruppen er at dette bidrar til rask og betydelig kapasitetsøkning.

Det kan være relevant å kombinere meter med andre parameter, dersom dette anses nødvendig for å unngå uønsket utvikling.

Norske fiskere tar aktivt del i det grønne skiftet. Samtidig vil Vest-Finnmark Rådet påpeke at det ikke må stilles urealistiske krav til omstilling. Det må være bevissthet om sammenhengen mellom tilstrekkelig og forutsigbart driftsgrunnlag, og anledningen til fornying og investeringer i ny teknologi.

Dersom det anses påkrevd å gjøre tilpasninger i forhold til gruppeinndeling i kystfiskeflåten av miljøhensyn, må det vurderes nøye hvordan man unngår at dette blir enda et steg mot større kapasiteter og færre enheter. Vest-Finnmark Rådet vil advare mot å la det være opp til forvaltningens skjønn å avgjøre om størrelsesbegrensninger av miljøhensyn kan strekkes.

Finnmarksmodellen er et kjent og «akseptert» verktøy for å ivareta den differensierte kystfiskeflåten, og som nevnt i uttalelsen på høringsnotat 1 har rådet tidligere uttalt at Finnmarksmodellen må bestå. Rådet kan støtte at det gjennomføres en overgangsordning fra gruppeinndeling etter hjemmelslengde til faktisk lengde.

Vest-Finnmark Rådet vil påpeke betydningen av å beholde 11 meters grensen. Dette for ikke å komplisere diskusjon om effektiviseringstiltak. Den minste flåtegruppen har en særegen posisjon og rolle. Den er et bilde på mangfoldet norsk fiskerinæring representerer.

Vest-Finnmark Rådet vil, ut fra tidligere uttalelse, gjenta at det bør vurderes å gjeninnføre 28 meters grensen i Finnmarksmodellen. Hensikten med grensesettingen vil være å stoppe ombyggingen og nedskaleringen av den tradisjonelle kystfiskeflåten. Det å holde kvoter igjen innenfor såkalt «tradisjonell kyst», vil ikke være et tiltak for å utfordre flåten som er utviklet i toppen. Utviklingen det har vært lagt til rette for har bidratt til et nytt flåtesegment med fantastiske kapasiteter og fasiliteter. Spørsmålet er om det er ønskelig og formålstjenlig å øke kapasiteten i det største kystsegmentet ytterligere.

I forhold til skjæringstidspunkt, må dette settes slik at det gis rimelig tid til å innrette seg. Først må det komme til enighet om hva som skal gjelde.

Vår uttalelse til høringsnotat 2 er i samsvar med hele eller store deler av uttalelsene fra Fiskarlaget Nord og Norges Kystfiskarlag.

2.3 Fordeling av strukturgevinst fra utløpt tidsbegrensning i strukturkvoteordningen (Høringsnotat 3)

I etterkant av Stortingets beslutning angående strukturgevinstfordeling har Fiskeridirektoratet foretatt en konsekvensutredning av det forslag som der ble vedtatt. Der kan man simulere hvordan effektene av den ene eller andre fordelingsmetoden (modell 1-3 i høringsnotatet) vil slå ut både for enkeltfartøy, fartøygrupper (etter hjemmels- og faktisk lengde) og geografiske/fylkesmessige effekter gjennom de neste 20 år (løpetiden til alle eksisterende strukturkvoter). Disse analysene er å finne på Fiskeridirektoratets nettsider, hvor alle som ønsker kan gå inn og se hvilke effekter som i dag kan forutses fra de ulike fordelingsprinsippene.

Vest-Finnmark Rådet er tilfreds med at departementet her har tatt inn over seg tidligere kritiske bemerkninger om manglende konsekvensvurderinger, blant annet fra Riksrevisjonen, fiskeriorganisasjoner og det som har fremkommet i tidligere uttalelser fra Vest-Finnmark Rådet.

Nærings- og fiskeridepartementet har presentert fire forskjellige modeller for tilbakefall og fordeling av strukturgevinst, samt en oppstilling av tiltak og formål man vurderer å tilgodese.

Vest-Finnmark Rådet har følgende uttalelse tilknyttet høringsnotat 3:

1. Det er et faktum at det, på det tidspunktet de første strukturkvoteordningene ble innført, var det en forutsetning at strukturgevinsten skulle fordeles blant de gjenværende fartøy i gruppen og der kystflåtens kvoter var definert etter hjemmelslengde. Dette var den opprinnelige «samfunnskontrakten» som ble inngått, og vil være mest i overensstemmelse med de prinsipper som trekkes opp i Strukturmeldingen – St.meld. nr. 21 (2006-2007). Følgelig vurderer Vest-Finnmark Rådet at det vil være naturlig å forholde seg til denne «samfunnskontrakten».

2. Vest-Finnmark Rådet mener derfor at det forslaget som kan hevdes å være i tråd med «den opprinnelige avtalen», og som legger til rette for en fordeling som oppfattes rimelig og rettferdig, er tilbakefall relativt etter grunnkvote til nåværende gruppe (hjemmelsgrupper).

Kvotetak må defineres slik at de ikke begynner å vokse med grunnkvotene. Det bør vurderes å la tilbakefall skje med et tillegg til grunnkvoten, slik at grunnkvoten ikke vokser i seg selv.

3. Et slikt tillegg til grunnkvoten kan benyttes til såkalte utviklingskvoter, som bygger opp under en videreføring av ferskfiskordningen, levendelagringsbonuser og andre utviklingstiltak som legger til rette for helårig aktivitet i kystsamfunnene. Dette vil være særlig viktig dersom tilpasninger i fisket ut fra klimahensyn medfører at fiskeriene blir enda mer sesongbasert for de ulike fiskeslagene, som følge av at fisken antakelig bør fangstes når den befinner seg nært kysten. Tillegget kan også benyttes til tidsbegrensede rekrutteringskvoter, som sikrer ungdom som vil inn i fiskeriene et godt inntektsgrunnlag de første årene som fiskere.

4. *Strukturkvoter ble underveis i prosessen gjenstand for skattemessig avskrivning, og myndighetene bør se på mulighetene for at deler av strukturkvotene, for eksempel et nivå tilsvarende selskapsbeskatning, tilføres toppen av nasjonal kvote framfor strukturgruppen.*
5. *Når det kommer til fordeling av de utgåtte strukturkvotene til trålere med leveringsforpliktelser, der en del av fartøyene kun i noen eller liten grad kan tilsies å oppfylle formålsparagrafen i «Leveringspliktforskriften», har staten nå mulighet til å benytte dette kvotegrunnlaget for å tilgodese de fartøyene som tar samfunnsansvar og ordninger som stimulerer til helårig aktivitet i kystsamfunnene. Vi vil her henwise til ordninger og forslag beskrevet i vedleggene 3, 4 og 5. Dette er høringsuttalelser og en Nofima-rapport tilknyttet det arbeidet som Vest-Finnmark Rådet koordinerte på vegne av en rekke såkalte pliktkommuner, der man pekte på manglende måloppnåelse av formålet med pliktrålerne slik det fremkommer i forarbeidene til «Leveringspliktforskriften».*
6. *Det må gjennomføres en nødvendig ressursfordelingsdebatt som omhandler hele næringa, herunder fiskere, fiskeindustri og befolkning for øvrig, med særlig henblikk på §§1 og 2 i havressurslova og det grønne skiftet. De fiskeriavhengige samfunn har over tid hatt en negativ befolkningsutvikling i takt med økt strukturering og bortfall av lokale fiskeleveranser.*

Pkt. 1 og 2 i vår uttalelse til høringsnotat 3 er i samsvar med hele eller store deler av uttalelsene fra Fiskarlaget Nord, Norges Kystfiskarlag og Troms og Finnmark fylkeskommune, mens pkt. 4 og 6 er i samsvar med deler av høringsuttalelsen fra Norges Kystfiskarlag.

2.4 Kvotefordeling for nordøstatlantisk torsk og norsk vårgytende sild (Høringsnotat 4)

Stortinget har i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 32 (2018-2019) «Et kvotesystem for økt verdiskaping», vedtatt i 2020, besluttet å erstatte de dynamiske fordelingsnøklene for kvotene av torsk nord for 62°N (Trålstigen) og norsk vårgytende sild (Universalnøkkelen) med en fast fordeling mellom flåtegruppene.

Vest-Finnmark Rådet har følgende uttalelse tilknyttet høringsnotat 4:

1. *Vest-Finnmark Rådet mener at en fast fordeling mellom flåtegruppene fører til en uønsket omfordeling mellom gruppene. Videre oppheves prinsippet om at kystflåten skal ha en relativt større andel av totalkvoten ved lave kvotenivåer, og at havfiskeflåten får en relativt større andel av totalkvoten ved høye kvotenivåer.*
2. *Trålstigen og Universalnøkkelen har etter vår vurdering fungert godt, og dette er i tråd med tilbakemeldinger fra både kystflåten, havgående fartøy og landindustrien. Vest-Finnmark Rådet støtter ikke Stortingets endring, og mener at fordelingen mellom gruppene skal være i tråd med praksisen som tidligere har blitt ført for både torsk og nvg-sild. Trålstigen og Universalnøkkelen bør gjeninnføres.*
3. *Kvotene til åpen gruppen bør fortsatt trekkes fra nasjonal kvote, før resterende kvote fordeles mellom kyst og trål. Dette da rekruttering er et fellesansvar som tilfaller næringa som helhet.*

Vår uttalelse til høringsnotat 4 er i samsvar med hele eller store deler av uttalelsene fra Fiskarlaget Nord, Norges Kystfiskarlag, Sjømat Norge og Troms og Finnmark fylkeskommune.

3. Andre tema

Selv om denne høringen er avgrenset til de fire ovennevnte notatene, har Nærings- og fiskeridepartementet åpnet for at man kan spille inn andre temaer som også er aktuelle å ta med i den nye kvotemeldingen.

- **Rapporten "Grønn verdiskaping og økt bearbeiding i fiskeindustrien":**

Bearbeidelsesutvalgets rapport ble presentert 8. mars 2022, og Vest-Finnmark Rådet leverte vår høringsuttalelse 31. mai 2022 (se vedlegg 1). Vi gjentar for ordens skyld noen av de innspillene vi kom med i den høringen, som er relevante for denne høringen om temaer i ny kvotemelding:

*Vest-Finnmark Rådet uttalte, i forbindelse med høringen på «Bearbeidelsesutvalgets» rapport, at vi i prinsippet støtter utvalgets anbefaling om at med en fiskekvote, eller fiskelicens, må det også følge med både rettigheter og plikter. **Etter vår vurdering bør den som tildeles fiskerettigheter også ha en plikt til å fiske og lande det tildelte kvanta.** Hvordan en slik ordning skal utformes i praksis må utredes nærmere, og vurderes opp mot de konsekvenser dette får for kystflåten, fiskeindustrien og kystsamfunnene.*

*Når det kom til en ferskfiskordning, støtter Vest-Finnmark Rådet utvalgets forslag til at det må være et krav om at artene som inngår i ordningen må gå til humankonsum. **Vest-Finnmark Rådet er av den formening at man bør etterstrebe en ferskfiskordning der fiske på torsk kvalifiserer for kvotebonus på torsk, fiske på sei kvalifiserer for kvotebonus på sei etc., med en tilhørende nødvendig tillatt innblandingsprosent av andre arter.** Vest-Finnmark Rådet vil også peke på at vi har støttet ekstravoteordninger tilknyttet levendelagring, som har vært en ekstravoteordning med gode resultater.*

*Vest-Finnmark Rådet og Øst-Finnmarkrådet ba i en felles uttalelse datert 1. mars 2021 om at Regjeringen ved Nærings- og Fiskeridepartementet måtte sørge for at snøkrabbefisket ikke lukkes før fiskeri- og sjømatnæringen langs kysten er sikret en betydelig andel av fremtidig kvotegrunnlag og verdiskaping. **Som prinsipp bør det legges til grunn at 50 prosent av TAC (total allowable catch) skal allokere for fartøy som leverer fangsten levende eller fersk til landanlegg på kysten** (se vedlegg 2).*

*Vest-Finnmark Rådet støtter utvalgets tilråding om en videre utredning av omsetningssystemene, med mål om at alt råstoff blir tilgjengelig for bearbeiding i Norge. Dette uten å ta stilling til de foreslåtte tiltakene i denne fasen. **I den forbindelse vil vi peke på at en slik utredning også bør vurdere hvorvidt det bør innføres en ressursrente/avgift for de tilfeller der råstoff selges ubearbeidet ut av Norge, samt hvordan en slik ressursrente/avgift eventuelt bør innrettes og håndheves.***

Vest-Finnmark Rådet uttalte også at det er avgjørende at rapporten blir fulgt opp av reelle prioriteringer og konkret handling på de områdene som er av størst betydning for å oppnå grønn omstilling og økt bearbeiding i sjømatindustrien;

For mange kystsamfunn har man nå kommet til det punktet at det er et være eller ikke være for sjømatindustrien, og Vest-Finnmark Rådet forventer at NFD raskt peker ut retningen for videre arbeid og iverksettelse av tiltak på bakgrunn av de funn og forslag som er belyst i utvalgets rapport og vår høringsuttalelse.

- **Systemer for sporing og ressurskontroll:**

Vest-Finnmark Rådet er tydelig på at vi ser behovet for å styrke ressurskontrollen. Samtidig støtter rådet Fiskarlaget Nord og Norges Kystfiskarlag, som har vært tydelige på at dagens kontrollregime med fokus på fangstdagbokføring utfordrer kystfiskerens rettssikkerhet.

Vest-Finnmark Rådet vil på det sterkeste anmode om at forvaltning og politisk ledelse lytter til fiskernes bekymringer for et rapporteringssystem som oppleves for rigid og omfattende.

- **Uttredelse av gruppe II, og påfølgende videre fiske i Åpen gruppe:**

Vest-Finnmark Rådet anmoder om at departementet vurderer å *utrede hvorvidt det er hensiktsmessig at de fiskerne som selger seg ut av gruppe II skal kunne fortsette fisket i Åpen gruppe, uten at det medfører en karensperiode, eventuell avkortning i kvotegrunlaget mv.* I mange kystsamfunn oppleves denne problemstillingen å være til hinder for at ungdom skal kunne komme seg inn i Åpen gruppe, og det er behov for et godt fakta- og vurderingsgrunnlag tilknyttet denne problematikken.

4. Avsluttende kommentarer

Vest-Finnmark Rådet vil gjenta at **vi anser det som en selvfølge at kystkommunene tas med som aktiv hørings- og samarbeidspart i fremtidige høringsrunder, og i det videre arbeidet som finner sted med utarbeidelsen av en ny kvotemelding.** For å oppnå de ønskede effektene av de forslag som fremkommer av de fire høringsnotatene i denne høringen, er det en forutsetning at det etableres et nært samarbeid mellom næringsaktørene, de nasjonale forvaltningsorganene og kystkommunene der aktiviteten og verdiskapingen skal finne sted.

Eventuelle spørsmål eller henvendelser kan rettes til Vest-Finnmark Rådet v/daglig leder Bente O. Husby på mobil 90852916 eller e-post: bente.olsen.husby@hammerfest.kommune.no.

Med vennlig hilsen

Monica Nielsen (s)
Rådsleder
Vest-Finnmark Rådet

Bente O. Husby (s)
Daglig leder
Vest-Finnmark Rådet

Kopi:

- Vest-Finnmark Rådets medlemmer
- Næringskomiteen på Stortinget
- Nord-Norgebenken på Stortinget
- Regionråd/IPR i Nord-Norge
- Troms og Finnmark fylkeskommune v/fylkesrådet

Vedlegg:

- 1) **Høringsuttalelse - Grønn verdiskaping og økt bearbeiding i sjømatindustrien, 31.05.2022**
Høringsuttalelse fra Vest-Finnmark Rådet angående «Bearbeidelsesutvalgets» rapport.
- 2) **Uttalelse - Snøkrabben må skape aktivitet og sysselsetting på kysten, 01.03.21**
Felles uttalelse fra Vest-Finnmark Rådet og Øst-Finnmarkrådet
- 3) **Høringsuttalelse - Høring om endringsforslag i Leveringspliktforskriften, 13.09.21**
Vest-Finnmark Rådet tiltrådte pliktkommunenenes uttalelse iht. vedtak i sak 32/21, i møte den 20. september 2021.
- 4) **Forslag til endringer i Leveringspliktforskriften, 22.02.21**
Vest-Finnmark Rådet tiltrådte pliktkommunenenes forslag av 08.02.21, iht. vedtak i sak 7/21 i møte den 22. februar 2021.
- 5) **Nofima-rapport 1/2021 «Hvordan kan pliktkvoter bidra til mer foredling?», 08.02.21**
- 6) **Felles uttalelse - Utarbeidelse av fremtidens kvotesystem, 09.01.2019**
Felles uttalelse fra daværende Vest-Finnmark Regionråd, Øst-Finnmark Regionråd, Tromsø-området Regionråd, Finnmark fylkeskommune, Troms fylkeskommune og Nordland fylkeskommune
- 7) **BDO-rapport okt. 2018: «Ferskfiskordningen: Verdiskaping og ringvirkninger», 01.11.2018**